Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký(67-74)tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ(scan từ microfilm của Đại Học Cornel

SỐ THỨ 3566 — SIX PAGES — NGÀY THỨ NĂM 31 JUILLET 1930 — NGÀY MỒNG 6 THÁNG SÁU (nhuần), NĂM CANH-NGỌ — SÁU TRƯƠNG — NĂM THỨ 2?

CHAMPAGNE HENRIOT REIMS

LỤC-TỈNH TÂN VĂN

VIRGINIA JOB CIGARETTES SOCIÉTÉ JOB London Branch

DÉPÔT LÉGAL INDOCHINE No 18644

NHỰT-BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và Chúa-nhựt

GIÁ BÁO

ĐÔNG-PHÁP

Một năm....................	12$00
Sáu tháng....................	6.50
Ba tháng....................	3.50
Bán lẻ mỗi số....................	0$05

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Nhà báo ở đàng Lucien Mossard số 13 (gần trường-học Taberd). SAIGON

CHỦ NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Gởi dây thép đề: LUCTINH-SAIGON
Dây thép nói kêu: Số 203-Saigon

Mua báo phải trả bạc trước và gởi ngay cho ông NGUYỄN-VĂN-CỦA, Tổng-lý.

Bài đăng báo thì gởi cho ông LÂM-VĂN-NGỌ, Chủ-nhiệm.

Lời rao thương mãi tính giá rẻ:
Thay mặt cho tờ báo ở bên Pháp-Quốc
E. BOURDET & Cie
9, rue Trouchet. — Paris (VIIIe)

HỌC PHỔ-THÔNG

ÍCH LỢI NHỮNG THẾ NÀO?

Tôi còn nhớ một hôm tiếp chuyện cùng một ông già vốn nhà nho học có tiếng. Nhân bàn chuyện học ông có nói rằng: « Học hành ngày nay nào có ra gì. Đứa con tôi nó theo học đã chín mười năm mà hôm nọ cái phong-vũ-biểu nhà tôi hỏng đi, tôi bảo nó sửa, nó đứng ngơ ngẩn chẳng biết sửa thế nào! Nhân ở trên bàn có cái ngòi bút, ông cầm lấy mà bảo tôi rằng: « Nầy đừng nói gì xa xuôi, tức như cái ngòi bút mà cũng phải cần người Thái-tây họ làm chớ học-sanh ta bút cùn mực cạn mà dễ đã mấy ai làm được. Thật tôi không biết học chín mười năm là học những gì. Nghe nói thì nào hóa học, nào sanh vật học, nào số học choáng tai choáng mắt mà đến ra thật hành thì chẳng biết một chút gì. Năm ngoái nó bảo tôi mua cho nó một quyển Điện-học. Tôi cũng phải tùy ý mua một quyển mất hai đồng bạc, nó học đã hai năm nay thế mà trong nhà hễ trời mưa hư cái compteur cũng phải gọi thợ, hư ngọn đèn cũng phải kêu thợ. Tôi không hiểu ở trường học những gì.

Hay là ở nhà trường không dạy chăng?

Tôi liền nói:

— Thưa ông, không phải thế. Việc học bây giờ chia làm hai thời-kỳ: phổ thông và chuyên môn. Có học phổ thông rồi mới học chuyên môn được. Phổ thông nghĩa là học liên tiếp cái gì cũng biết. Từ toán học cách trí học cho đến sử học văn học, môn nào cũng phải biết qua. Giáo-dục phổ thông là công việc tiểu và trung học mà trung học từ lúc bắt đầu học A. B. C. cho đến khi tốt nghiệp tú tài, công trình lận lội mười một, mười hai năm trời. Học hải mênh mông, một người tài năng thế nào cũng không thể nghiên cứu được tất cả các môn. Nên mỗi người tùy tài năng, tùy sở thích, phải chuyên một nghề, vì thế mới có khoa học chuyên môn.

Có học chuyên môn mới thật dụng cho cuộc sanh hoạt hàng ngày. Hoặc chế tạo ra máy móc, hoặc giải quyết những vấn-đề khó khăn đều cần phải có tri thức chuyên môn.»

Tôi vừa nói đến đấy, ông liền gạt đi mà rằng:

— Ông bảo thế chớ những người thợ sửa đèn người ta học hành gì mà cũng làm được. Học phổ-thông như ông vừa nói đó thì thật vô ích quá. Con tôi nó theo học đã chín mười năm mà chẳng ăn thua gì hết.

— Thưa ông, học phổ thông ích lắm chớ, chỉ có một điều là cái ích đó không rõ rệt ra mà thôi. Giáo dục phổ thông có vững vàng thì chuyên môn mới được chắc chắn. Như thế cũng là vì trong học hải tuy có chia ra môn nầy môn kia mà kỳ thật có quan hệ với nhau rất mật thiết. Một ông kỹ-sư hóa học đã chắc đâu là không cần xem sách địa dư. Những nhà bác-sĩ nay làm chủ các xưởng máy lớn hay là phát minh ra được lắm điều thật dụng cho đời, trước đều phải học phổ-thông cho đến mười ba, mười bốn năm cả. Còn như bác cai chữa đèn vì thiếu môn học phổ thông nên suốt đời chỉ làm cai chữa đèn, có bao giờ đứng chủ trương được một xưởng máy chế tạo đâu. Học phổ-thông mới xem qua thì rất vô ích, như một cậu thiếu-niên có liệp thiệp nông học phổ-thông nay muốn về đi cày thì hồ cơ đến chết đói, làm sao mà tranh đua được với những người nhà quê suốt đời cặm cụi chốn ruộng nương. Một cô thiếu-nữ vừa mới xem qua một quyển thương-nghiệp phổ-thông mở cửa hàng buôn bán theo cho kịp con buôn nhà nghề thì làm sao nổi. Nhưng nếu họ đã sẵn có cái tri-thức phổ-thông bây giờ họ lại chịu ra công ít năm nghiên cứu thì những bọn vô học không làm sao sánh kịp.

Ấy cái học phổ-thông tức là bực thang cần phải qua để bước lên khoa học chuyên môn.

Nhưng đối với những người hoặc vì không đủ tài năng, hoặc vì cảnh ngộ bắt buộc không thể nghiên cứu riêng về một môn nào được, tri-thức phổ thông cũng không phải là vô dụng. Người ta ở đời không phải lẻ loi một mình, còn muốn sống dưới cái bóng mặt trời nầy ắt phải cùng người ta giao thiệp, trong là đối với gia-đình với bằng hữu, ngoài là đối với xã hội với quốc-gia, không ai thoát ly ra khỏi được phạm vi ấy. Đã phải giao thiệp cùng người ta thì phải hiểu qua tâm lý của người ta, nghĩa là phải có tri thức phổ-thông. Vì như trong thời-đại khoa-học ngày nay, mà không hiểu qua những sự hành vi các nước Âu tây, tư tưởng người ta mình chẳng biết, công việc người ta làm mình cũng chẳng hay, thậm chí nói đến chuyện nước mình cũng mờ mờ mịt mịt như người ở đâu mới sa xuống thì có thể gọi được là một người ở các thế-kỷ hai mươi nầy chăng?

Nói tóm lại, học phổ thông có ích như thế nầy, một là nhờ đó mới có thể học chuyên môn được, hai là nhờ đó ta mới hiểu qua cái thời-đại, cái hoàn cảnh ta ở.

Còn như lấy cái học-thức phổ-thông mà mong đi cày cho giỏi, đi buôn cho lời, bịnh gì chữa được, trăm nghề, nghề gì cũng hay, thì thật là mơ mộng quá.

Vậy tôi thiết tưởng cụ không nên trách cậu em làm gì, đợi khi nào cậu đã có cái học-thức phổ-thông bấy giờ cụ cho cậu học chuyên môn trong 5, 7 năm cụ sẽ rõ lợi ích thế nào.»

— Ừ ông nói cũng phải.

P. T.

CÁI NGỤC THẤT BẠI

Đồ cổ Tàu ở bên Anh

Những đồ quí báu trong cung vua Càn-Long mà người Anh lấy được

Đầu tháng nào, tại Luân-đôn có hai nơi cùng mở cuộc triển lãm đồ Mỹ thuật Tàu: một là Mỹ thuật quán Bi-lô-đặc, một là Mỹ nghệ xả Sử-sanh-khắc. Tại Mỹ thuật quán bày rất nhiều đồ cổ Tàu, từ của đời Tần, đời Hớn cho đến đời Minh, đời Thanh, phẩm đồ vật và đồ quí các đời trong khoảng lịch-sử rất dài đó, họ thâu lo được hết, cho đến đồ cổ hơn sáu ngàn năm của Tàu họ cũng có mấy cái. Trong các đồ bày ở đó nhiều nhứt là khay ngọc. Khay hình tròn, giữa có lỗ thủng tròn, vây chung quanh lỗ thủng đó lại có những lỗ thủng con. Đâu làm như thế, là ngụ ý hình trời, vì ngày xưa vẫn tin là trời tròn còn những cái khác nhiều không xiết kể.

Còn như Mỹ thuật xã thì đồ bày không nhiều bằng Mỹ thuật quán trên kia, nhưng cũng toàn là vật quí trọng cả. Trong có một cái khay tròn bằng ngọc là quí nhứt, mặt khay có khắc một bài thơ, dưới bài thơ có khắc con dấu « Càn long thánh ấn ». Lại có một cái bình bằng ngọc ngoé, khắc hình như chim bay, rùa v. v. cũng là của quí trong cung vua Càn-Long. Vì cái nạn Quyền phỉ, các nước liên quân vào Bắc-kinh, cái bình ngọc nầy vào tay quan Hải-quân-tổng-tư-lịnh nước Pháp, có lẽ quan tổng-tư-lịnh lại để lại cho nước Anh, cuộc triển lãm nầy, người Tàu đến xem cũng nhiều, chả biết cảm tưởng họ ra sao nhỉ?

SÁCH

THỜI-SỰ CẨM-NANG

1930

ĐÃ XUẤT BẢN

Quí vị nào cần dùng xin mau mau kẻo hết, vì còn dư không mấy cuốn.

Giá một cuốn là.	2$50
Thêm tiền gởi........	0.40

Thơ và mandat gởi cho:
M. NGUYỄN-VĂN-CỦA.
Imprimerie de l'Union.
13, rue L. Mossard.— SAIGON

Chuột cắn người

Một tờ báo Tây ở Thượng-hải có đăng tin rằng: tại con đường Bảo-tứ xuyên (Thượng-hải) số 36, đêm vừa rồi có con chuột to lạ, cùng một lúc cắn ba người bị thương. Người ta vác cây đánh phải nó một cây vào bụng mà nó không chết lại chạy được. Các nhà buôn bán gần đó thấy vậy, ai cũng lấy làm lo sợ không yên về cái nạn chuột lạ tàng nầy v. v.

Một thành-phố đông đúc như Thượng-hải mà bỗng dưng mọc ra thứ chuột to lạ như vậy, lại cắn đến ba người bị thương, thì thật là một sự lạ có, người ta sợ hãi là phải. Song ta xem trong sách cổ, chép nhiều chuyện chuột to, có con dài hơn hai thước, có con dài ba thước. có con nặng hơn mười cân, có con ăn thịt trẻ con trông thấy xương, vậy thì con chuột mới trông thấy ở Thượng-hải nầy, tưởng cũng chưa đủ lạ. Xin thuật những chuyện chuột to trong sách cổ.

Sách Ngũ-hành chí chép rằng: Đầu năm Hoàng-đạo (đời Đường) ở khu Lương-châu có con chuột lớn dài hơn hai thước, bị mèo cắn, sau chuột kéo cả đàn ra cắn mèo, trước còn mấy trăm con, sau nữa có đến hơn vạn con. Quan-Châu ở đó sai người đánh giết, được rất nhiều, còn thừa con nào đều chạy cả. Sách Sơn-đông thông chí chép rằng: Năm Sùng-trinh thứ 14 (cuối đời nhà Minh) ở phi nam thành Lâm-trung, thấy một con chuột to, từ đầu đến đuôi dài ba thước. Sách Di-kiên chí chép rằng: năm Bính-tuất, niên hiệu Chánh-đại (vua Ai-tôn nước Kim) nông dân miền Đông-sơn, Nội-hương có báo tin chuột cắn lúa. Chuột lớn bằng con thỏ, kéo hàng trăm hàng ngàn đi đến đâu lúa mạ sạch không đến đấy. Có đi săn bắn được mấy con, đem cân có con nặng hơn 10 cân. Sắc lông nó trông hình như con rái. Sách Thiểm tây thông-chí nói rằng: Năm Sùng-trinh thứ 13, có giống chuột lớn hàng đàn, ăn thịt được trâu, lại ăn thịt trẻ con, trông thấy xương.

Đó là những chuột to chép trong sách cổ vậy.

Con chuột ở Thượng-hải vừa rồi, không biết là dài bao nhiêu, nặng chừng nào, chỉ thấy nói cắn một đứa trẻ lên bảy, cắn mẹ đứa trẻ ấy và cắn một người nữa, người thì bị thương ở môi, người thì bị thương ở bắp thịt mà thôi, chưa đến nỗi ăn thịt trẻ con thấy xương như sách Thiểm-tây chí nói trên kia, vậy nên nói rằng chưa lấy gì làm lạ.

Lại nhớ hồi đã lâu có tờ báo Tây nói rằng: bên Âu-châu mới có giống chuột xám rất to, ăn thịt cả mèo, chỉ có chó săn là cắn được nó, lại có tánh hiệp quần, thường kéo đàn mà đánh nhau với người.

Đã có người đi tàu biển lậu vé, nằm dưới hầm than, khi người ta trông đến thì người đó đã chết từ bao giờ, mà khắp mình bị chuột cắn nhừ tử, xét chung quanh chỗ đó, mới biết người nầy đã chống cự với chuột mà bị thua. Coi vậy thì ra trong thế-giới vẫn có giống chuột hại người nầy, mà nó lại theo tàu biển mà truyền chủng đi mọi nơi nữa, ghê gớm thay!

Trong sách Tàu có nói rằng: ngày xưa Lưu-Nhu đêm nằm bị chuột cắn ngón tay giữa, đem hỏi Thuần-vu-Trí là người có phép phù thủy. Trí nói đó là chuột muốn cắn chết ông, nhưng không cắn được. Trí có phép làm cho chuột phải chịu chết. Đoạn Trí lấy son viết một chữ « Điền » ở dưới cái vằn ngang bàn tay, ba tấc, chữ Điền vuông mỗi bề một tấc hai phân rồi bảo Lưu giơ tay ra mà ngủ. Sáng mai trở dậy có con chuột lớn chết ở đàng trước. Lạ nhỉ? Tiếc thay phép ấy không truyền được cho ai. Nhưng tưởng muốn trừ chuột thì nên khôi phục cái lệ đánh chuột ở các làng, có lẽ kiến hiệu hơn chữ Điền của Thuần-vu Trí nhiều.

TRÊN TÀU « BẮC-KINH »

Một người đàn-ông nhảy xuống sông, đến lúc vớt được lên, lại chực nhảy xuống lượt nữa

Nam-định, 25 Juillet. — Phăng phăng như chiếc tên bắn, tàu Bắc-kinh của người Trung-hoa rẽ làn sóng bạc chạy từ Hanoi về Nam-định.

Tàu chạy gần đến bến Lảnh, lúc ấy vào hồi 12 giờ trưa, một người hành-khách đàn-ông, tuổi độ 24, 25, người ở Nam-định, vận áo thâm chùng, tay xách cây dù trắng, đi chơn không, nước da xanh, người gầy gò. Trông toàn thể rõ ra một bác đồ kiết, tự nhiên ở trong tàu chạy ra ngoài mạn rồi gieo mình xuống nước.

Mấy người hành-khách trông thấy kêu rầm lên, trong tàu nhôn nhao, viên « xin-phi » tức khắc ra hiệu cho tàu dừng lại rồi quay mũi để cứu người hành-khách ấy.

Trên mặt nước mênh mông, giữa muôn làn sóng bạc, người khốn nạn kia vẫn trôi nổi bình bồng. Trên tàu, người làm tàu vội quăng hai ba trái phao xuống nước nhưng người kia nhứt định không nắm lấy phao.

Sau vừa lúc người ấy sắp hụp, vì xem như đã đuối sức, thì một người làm tàu tên là « Hắc-Quẩy » (theo như lời người trong tàu gọi) nhảy theo xuống, nắm được rồi dìu vào mạn tàu. Người trên tàu kéo cả 2 người lên. Lên được tàu rồi, người bị nạn kia nhọc lừ, nằm một lúc mới tỉnh lại.

Ai còn ngờ rằng lúc tỉnh lại người ấy lại còn muốn xuống sông lần nữa! Thế mà, bác nầy lại chạy ra mạn tàu định nhảy, may có M. Thọ, người bán hàng tàu và mấy người nữa vội nắm lại được.

Người nầy dường như bị chứng tiên thì phải vì tự lúc ấy hai mắt cứ trợn lên, mà chỉ muốn nhảy xuống nước.

Vì thế người trong tàu phải lấy thắt lưng trói người nầy lại. Bị trói chặt rồi, người khốn nạn ấy cứ vẫn vật vã, đập đầu đập mặt xuống sàn tàu, máu mủ ở mồm và ở mặt chảy ra linh láng mà tuyệt nhiên không thấy kêu đau hay nhăn nhó. Có một điều lạ là người ấy không nói một câu gì.

Tàu đến bến Hưng-yên, viên mại bản Tcham lên trình sở Cẩm Hưng-yên.

Tức khắc lính tuần-cảnh cho đem người ấy về sở.

Cứ như lời nhiều người đi cùng chuyến tàu ấy thuật lại thì người nầy tự bến Hanoi xuống, dọc đường chẳng có điều gì tỏ ra là điên rồ cả.

Lại có người nói người ấy ở mạn ngược về.

Phương-danh các nhà từ-thiện quyên tiền cho hội Nam-kỳ Cứu-tế Nạn-dân

SỐ THỨ SÁU

Công Luận-Báo giao lại..........	189$00
Canh-nông-Luận »	66.40
Ecole Primaire du Chef Lieu de Tanan	75.35
Un anonyme..........	1.00
M. Bùi-quan-Tấn..........	2.00
M. Georges Bùi-quan-Tấn..........	3.00
Pagode Minh-Hương Gia-Thạnh à Cholon..........	300.00
Personel du Service des Chemins de fer à Saigon avec la liste..........	161.25
Association Mutuelle Catholique de Cầukho..........	20.00
Ecole de filles du Chef lieu de Tanan	11.00
L'Association Đình Tân-an Dakao (Saigon)..........	10.00
La Fédération Indochinoise de Tennis..........	120.00
Personnel Indigène des Distilleries de Bình-tây (avec liste N· 1602).....	70.90
Personnel Indigène des Distilleries de Saigon (avec liste N· 1601).......	44.00
Banque Franco-Chinoise (Liste du personnel)..........	135.00
M. le Directeur et élèves du Collège Sisowath à Phompenh..........	25.00
Longxuyên sport & Ecole sportive de Soctrang..........	145.68
Chotirmall (Bombay)..........	10.00
Wassiamull »	20.00
Ibrahim Diamantaire..........	10.00
Primall Davaram (Bombay)..........	5.00
Pohomull frères »	5.00
Nibalchand Bros »	5.00
Fan-Yue antiquaire..........	30.00
Mohamed Diamantaire..........	20.00
Thiên-hòa-Đường pharmacie, rue des Marins 208 Cholon..........	100.00
Phạm-gia-Toan (liste du personnel des Chemins de fer Saigon)........	201.75
M. Lê-phát Vĩnh..........	20.00
J. F. Martel & Cie Cognac..........	50.00
Liste n· 310 de Biênhoa envoyé par M. Bửu-Lai commis des postes Biênhoa..........	24.00
M. Cao-triều-Phát Bạcliêu..........	100.00
Huân et ses frères Travinh..........	10.00
Hồ-đăng-Vang Kampot..........	5.00
Số quyên của các giáo-viên, học-sanh, cô mụ và các nhà từ-thiện Cù-lao-giêng..........	49.60
M. Đinh-van-Khuê Phú-mỹ..........	1.00
Đặng-van-Hương Thành-mỹ..........	5.00
Dương-van-Khanh Phong-thạnh..	8.00
Bạn gái Hội-an..........	10.00
Mai-trung-Thành dit Tùng coolie à Cam-ly Dalat..........	2.50
Ông giáo Vương-hảo-Thuận và học sanh lớp nhứt Cantho..........	13.50
Thái-hồ-Thủy Soctrang..........	6.00
M. Lang Cantho..........	1.00
Bà Lê-thị-Thiên và các nhà từ-thiện ở Chợ-Cầu..........	9.50
Ông Ng-van-Chiểu Luang Prabang	5.00
Học-sanh lớp ba trường Thiện-nghĩa..........	3.85
Học-sanh lớp nhì trường Cái-tàu-thượng..........	3.60
Lê-van-Thuật Rạch-vọng Cantho..	1.00
Học-sanh lớp Sơ-đẳng trường Bến-cát..........	5.00
Mấy em trẻ bé ở Phú-quốc do M. Đức-Nhy đứng quyên..........	5.30
Học trò lớp đồng-ấu Cái-tàu-thượng..........	3.00
Cô Nhiều Mỹtho..........	0.50
M. Ngô-van-Nhựt Instituteur à Tan-an và mấy trò nhỏ của ông..........	5.00
Học-sanh trường Cầntho lớp Supérieur B..........	11.00
Lớp Elémentaire A..........	5.00
M. Đào-duy-Phiến Bạclieu..........	2.00
Lộ-đắc-Sinh Bacliêu..........	2.00
Đoàn-ngọc-Trinh Baclieu..........	2.00
Phan-huy-Côn Bạclieu..........	2.00
Phạm-hữu-Điền Thủ-thừa..........	3.00
M. Đặng-van-Ugên..........	1.00
Nguyễn-van-Duyên..........	1.00
Melle Rose..........	5.00
Ba cô vô-danh ở Tourane..........	15.00
M. Chờ Dakao..........	1.00
Đồng-bào ở Kompongchnang.....	59.00
Ông giáo và học-sanh trường Tân-dương..........	8.93
Qui ông qui thầy giúp việc sở Institut Pasteur Saigon..........	41.00
Ông Trần-văn-Khoa Caibe..........	5.00

Cái hại của bịnh giang-mai

Giang-mai là một bịnh rất nguy hiểm có hại cho chủng tộc rất nhiều, chị em ta đối với bịnh nầy không phải là không biết sợ, nhưng hễ nghe đến tên thì e lệ không muốn nhắc đến, không muốn nghĩ đến cho nên nhiều người chỉ biết bịnh giang-mai là đáng sợ mà không biết hình dung sự nguy hiểm của chứng bịnh ấy ra thế nào.

Người mắc bịnh giang-mai phải đau đớn nằm không yên, ngủ không ngon, mặt mày xanh xao, đi đứng lạng khạng, trông bộ rất ghê sợ, nhưng đấy là thuộc về phần cá nhân, người nào làm thì kẻ ấy chịu, nếu bịnh giang-mai mà chỉ di hại cho cá nhân, không liên can gì đến xã-hội thì tôi cũng không cần nói đến làm chi chỉ vì bịnh ấy đối với nòi giống có một mối hại rất lớn, nên tôi phải nhắc ra đây.

Ở đời không ai có thể nói: « tôi chỉ làm hại cho một mình tôi được » một sự lỗi của mình làm, các người khác đều phải chịu chịu.

Người mắc bịnh giang-mai, đem vi trùng bịnh ấy gieo cho người khác để con cái ra hoặc chết yểu hoặc tàn tật. Cái bịnh ấy cứ truyền người nầy sang người khác, trước một người mắc, sau nhiều người mắc lâu thành ra trong nước có một số đông người mắc, sự di hại cho chủng tộc không phải là nhỏ.

Có người nói ở các nước văn-minh vật chất thạnh hành thì bịnh giang-mai mới bành trướng, chớ ở nước ta của ít dân nghèo thì đã vội gì lo đến vấn-đề ấy, tôi xin nói rằng cứ xem trên mặt các báo chương hàng ngày biết bao nhiêu hiệu rao hàng bán thuốc về bịnh giang-mai mỗi tháng mỗi nhà báo thâu được có hàng trăm bạc về tiền quảng cáo đủ biết thứ thuốc trị bịnh giang-mai, tiêu thọ được rất nhiều. Thứ thuốc tiêu thọ bịnh giang-mai tiêu thọ đã nhiều thì người mắc bịnh giang-mai tất là lắm, chẳng phải là một cái hại chung cho tương lai chủng tộc nước nhà lắm sao?

Lâu nay trên mặt báo đã thấy đăng nhiều bài công kích việc đăng quảng cáo các thứ thuốc hoa liễu và kiếm cách phổ trừ nghề mãi dâm trong xã-hội đấy đều là những phương pháp hay đối với việc chống cự bịnh giang-mai, nhưng còn mới ở trong thời kỳ lý thuyết chớ chưa thật hành.

BÍCH-THỦ.

Ai-tín

Tiếp được tin ai-phó rằng, bà nội-trợ của ông Nguyễn-văn-Lâu nghiệp-chủ tại Cái-nhum (Vinhlong), qui danh là Marie Lê-thị-Đến mới từ-trần tại qui-xá ông Joseph Châu-văn-Nhiêu ở Mytho hôm ngày 27 Juillet.

Bà hưởng-thọ được 66 tuổi.

Lễ táng đã định ngày hôm nay, 31 Juillet 1930, đúng 6 giờ sáng.

Báo Lục-Tỉnh Tân-Văn xin có lời phân ưu cùng qui-quyến.

L. T. T. V.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường, Chủ quán Huỳnh Chiếu Đẳng xin cảm tạ. Báo scan từ microfilm của Đại Học Cornell.

Vạn quốc Tiết-kiệm hội
(Vạn-quốc trữ sức Hội)

HỘI NẶC DANH PHÁP ĐỂ HIỆP VỐN
Tư bổn của hội 65.000 lượng (1/2 đóng rồi)
2.000.000 quan phật lăng (1/4 đóng rồi)

Tiền dự trữ cái năm 1929 là 35.044.896.00

QUẢN-LÝ CÕI ĐÔNG-PHÁP,
25 đường Guynemer — Saigon
Téléphone 571

XỔ SỐ MỖI THÁNG HỒI VỐN VÉ TIẾT-KIỆM

Kỳ xổ ngày 28 Juillet 1930
Ông Đốc-phủ Vịnh, thuộc-viên Bàn Trị-sự cố-vấn chủ tọa.

1· — HỒI VỐN NHỮNG VÉ CÁCH THỨC SỐ 2

XỔ LẦN THỨ BA MƯƠI BỐN
Série 195 được ra

Trong série nầy có hai vé tiết-kiệm số 195 và 2752; mỗi số đều được hồi lại y giá tư bổn vô hùn là:
MỘT NGÀN ĐỒNG
(Số 195. — Một ngàn đồng)
(Số 2752. — Một ngàn đồng)

Vé 195 của ông Louis Selsis, cai quản linh thương-chánh ở Ba-nam (Cambodge).

Vé 2752 của ông Tôn-thất-Vinh là con quan Tôn-thất-Dương, tri-phủ tại Thanh-hóa (Annam).

2· — HỒI VỐN NHỮNG VÉ CÁCH THỨC SỐ 3

XỔ LẦN THỨ NHỨT
Série 1549 được ra

2· — XỔ TRẢ LẦN TIỀN LỜI

Số những vé cách thức nº 3 bán đến ngày 28 Juillet 1930 được: Một-trăm-chín-mươi-mốt vé, ba phần tám vốn giá tiền xổ trả lời tháng nầy là: Chín-mươi-lăm đồng, bảy cắc.

Vé 155 đặng ra hưởng lời.

Vé nầy là vé phân nửa của ông Nguyễn-văn-Ngưu, giáo-sư tại Tân-thanh Bảo-lộc (Bentre) nên chỉ hưởng được phân nửa mà thôi.

Còn phân nửa nữa thì về phần ông Ngô-văn-Diên, giáo-sư tại Batri (Bentre), chủ vé số 156 vì do theo điều-lệ ra vé thời vé phân nửa đứng kế trong sổ được phép hưởng.

Vậy hai ông chủ vé trên đây đều đặng lãnh mỗi ông: Bốn-mươi-bảy đồng, tám-cắc-rưỡi.

Xổ số kỳ tới nhằm ngày thứ năm 28 Août 1930, 3 giờ chiều. Tại phòng làm việc của hội, 25, đường Guynemer Saigon.

Ai muốn mua vé tiết-kiệm của Hội thì lại tại mấy người Agents và Courtiers hoặc đến phòng-văn Quản-lý Đông-pháp, số 25, đường Guynemer Saigon.

Cuốn sổ cắt nghĩa rành rẽ sẽ gởi cho người nào hỏi.

Hội cũng có cho vay thế nhà và đất, tiền lời sẽ phân định. Muốn bàn luận vụ nầy, xin cứ đến nhà Hội chi ngánh Đông-pháp mà thôi (số 25, đường Guynemer, Saigon).

Ông Lương-trọng.... có đem lại 1 liste và 24 $ của anh em hội Thể-thao.....vì sợ ý quên ghi tên hội ở đây xin ông Lương cho biết.

Một vị hảo tâm ở Đất-sét	1.00
Bà Trương-thị-Nhân Cần-đước	10.00
Bà Trần-thị-Hường nữ giáo Sadéc.	5.00
Qui ông Trần-văn-Mạnh, Ph.-văn-Phú, Lê-văn-Ái. Rue Richaud Saigon	2.00
Quốc-nhà-Nam giao lại	1.500.00
Tiền lời nhà Băng	3.92
Cọng	3.858.50
Số quyên trước đã cọng ngày 23 6-30	22.439.93
Ngày nay 7-7-30 tổng cọng	26.298.43
Số bạc đã xài tới ngày 23-6-30	17.424.20
Trả toa mua đồ xổ số Tombola	608.67
Bạc hiện ở Băng 7-7..	7.595.15
Bạc ở tủ và Mandats chưa lảnh	670$41
	26.298 43

TRƯỜNG PHỦ-HUỲNH
Boulevards Lacaze et Armand Rousseau (Ngã-sáu) Chợ-lớn

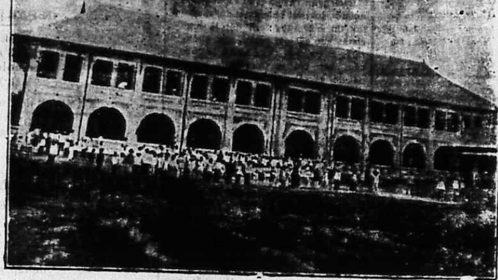

Tựu trường: *le 1er Août 1930*, bảy giờ rưỡi sớm mai nhằm ngày *mồng 7 tháng sáu nhuần.*

XIN LƯU Ý

Về phần lợi và yên-ổn cho các ngài hãy chỉ nên dùng những đồ phụ-tùng có giấu hiệu **CITROEN** *và* **UNIC** *mà thôi.*

Khi sửa xe cũng chỉ nên dùng những đồ phụ-tùng đó thôi khỏi lo chi hết.

Chỉ có một mình hãng **Etablissements RAINIER d'Indochine**, *thay mặt cho nhà máy* **CITROEN** *và* **UNIC** *bán các đồ phụ-tùng đó và bao kết hết thảy cho các ngài.*

TÔI THẤY!

Tôi đọc áp phích tam sắc ngoài đàng cho hay rằng đêm **thứ sáu 1er Août 1930** *gánh hát kiêm thời* **Trần-Đắt** *sẽ diễn tuồng tại rạp* **Modern Cinéma**, *Saigon — Vậy bữa đó tôi sẽ đi coi vì tôi nghe nói gánh hát* **Trần-Đắt** *hát hay lắm.*

Một người đi đường.

Cours Indochinois d'études par Correspondance

PENDANT VOS VACANCES

Continuez vos études et perfectionnez-vous
Préparation à tous concours et examens, concours administratifs —
Cours spéciaux *de Commerce de Français, d'Anglais, d'Allemand et d'Algèbre*

Ecrivez M. Guézennec, C. I. E. C.
3, Rue des Frères Schneider.
Boite postale 54: — HANOI.

Việt-Nam Công-Ty bảo hiểm xe hơi

Hội nặc danh số vốn 200.000 $

Hội quán ở số 54, 56 đường Pellerin. — Saigon

Dây thép tắc: **ASSURANA.** *Dây thep nói: 748*

1· BẢO KÊ XE GIÁ RẺ HƠN HẾT

2· KHI RỦI RO BỒI THƯỜNG MAU LẮM

DIRECTEUR
—
LƯƠNG VĂN HÀU
Diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce

Ecole pratique de Commerce
(Trường thương-mãi thiệt hành)
7, Rue René Héraud — Saigon-Tândinh

NGÀY KHAI TRƯỜNG: 1er AOUT 1930

Tôn chỉ bổn-trường là rèn tập học-sanh thanh-niên mau thành tài, hầu ra giúp cuộc thương-mãi Việt Nam mau thạnh vượng. Bổn trường gia lâm dạy dỗ là cốt ý lấy danh dự cho nhà trường. Bởi vậy mấy vị giáo-sư của bổn trường đều là khoa học xuất thân, thiện nghề, đã biết học thuyết là théorie, lại có thiệt hành (là pratique) đủ tư cách dạy dỗ mau tấn tới. Bổn-trường lãnh làm sổ sách theo kiểu thức kiêm thời và đúng luật pháp thương-mãi.

Các khoa học nơi bổn trường

Cours de Comptabilité Commerciale Commerce appliqué	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Caissier Comptable d'un Sté Commerciale, Ancien Professeur de Comptabilité.

Học sanh có bằng-cấp cao học mà vào học ở bổn-trường thì trong ba tháng biết tính lời lỗ khóa sổ và khai sổ mới. (Dresser Compte Pertes et Profits et Bilan — Passer écritures d'inventaire de clôture et de réouverture des Comptes

Cours de Banque	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Chef Service de Comptabilité de Banque.
Cours de Législation Commerciale	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Chef Comptable d'une maison d'Exportation et d'Importation.
Cours de sténographie (méthode Aimé Paris) Cours d'Anglais	*Professeur:* Un diplômé de l'Ecole Supérieure de Commerce. Chef Bureau du Service Exportation d'une Sté Anonyme.

Dactylographie — Français Arithmétique et Algèbre Commerciale *Correspondance Commerciale* vân vân. Mỗi môn đều có Giáo sư chuyên môn lo dạy.

CẦN DÙNG. — *Một người thợ tiện và một người thợ hàn (soudeur autogène) cho thiệt giỏi tại xưởng xe lửa* **DI-AN.**

Mới mới mới

Tiệm M. François Sự 68, Bd Bonnard Saigon mới cho hay hột xoàn mới lại nhiều lắm phứt là hột nhỏ. — Có hột bông tai lớn thiệt sạch nước thiệt tốt tới 3000$ một đôi, xin mời qui Bà qui Cô mau mau lựa trước giá rẻ khỏi lo.

Kính mời.

Ld Gu én 11 u 2·
Phòng kều kim thời, rộng rãi

TAM-KỲ KHÁCH-LẦU
Téléphone: 770
HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ-nhơn

ANNEXES
R. et C. Gaud et Bau d
Và mát mẻ

Rượu DUBONNET
lá rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Etablissements Charrière, Dufourg et Garriguenc, Agents

HUỲNH - CÔNG - PHÁT
HỌC-ĐƯỜNG
19 à 35 Boulevard Kitchener (Cầu-ông-Lãnh)
Téléphone: 138 — SAIGON — Boite Postale: 539

Ngày tựu trường:
Học-trò trong (Internes): Thứ năm 31 Juillet trước bảy giờ tối.
Học-trò ngoài (Externes): Thứ sáu 1er Août trước bảy giờ sáng.

Có những lớp:
Ban Sơ-đẳng: (Enfantin đến lớp nhứt Supérieur).
Ban Cao-đẳng tiểu-học: Từ lớp đệ nhứt niên (1re Année) đến lớp đệ tứ niên (4e Année).
Trừ các vị giáo-sư rồi có ông NGUYỄN-VĂN-BÁ **Hội-đồng Thành-phố**, *chuyên khoa Pháp-văn dạy giùm bổn trường.*

Số học trò thâu nhận đã có chừng, nên bổn-trường kỳ nầy chỉ nhận, *không kể mới cũ:*
1· Trò nào tựu đúng ngày đã định trên;
2· Trò nào có thơ cha mẹ dặn chỗ trước.

HUỲNH-CÔNG-PHÁT HỌC-ĐƯỜNG, kính khải.

Internat
« HUỲNH-KHƯƠNG-NINH »
GIADINH

Học-sanh trúng tuyển kỳ thi Sơ học 10 Juin 1930

1.	Đinh-văn-Ba	Sadec	25.	Nguyễn-thanh-Lâm	Vinhlong
2.	Phạm-văn-Ba	Giadinh	26.	Trần-văn-Lâm	Vinhlong
3.	Trịnh-văn-Pa	Travinh	27.	Tư-vim-Lợ	Saigon
4.	Nguyễn-văn-Bảy	Biênhoa	28.	Trần-cẩn-Võ	Travinh
5.	Trần-ngọc-Đỉnh	Mytho	29.	Bùi-văn-Miên	Vinh'ong
6.	Lê-văn-Cảnh	Sadec	30.	Huỳnh văn-Nam	Giadinh
7.	Nguyễn-ngọc-Cảnh	Mytho	31.	Lê-văn-Nghi	Rachgia
8.	Trần-thái-Bình	Longxuyen	32.	Sử-hữu-Nhâm	Rachgia
9.	Phan-văn-Châu	Saigon	33.	Trần-tuấn Nhơn	Cholon
10.	Lâm-bền-Chúc	Travinh	34.	Nguyễn-văn-Nhơn	Thudaumot
11.	Huỳnh-cẩm-Chương	Sadec	35.	Lê-văn-Phát	Giadinh
12.	Nguyễn-văn-Công	Cholon	36.	Trần-phú-Quới	Rachgia
13.	Thi-Cửu	Bentre	37.	Trần-văn-Sinh	Rachgia
14.	Đường-ngọc-Da	Bacliêu	38.	Nguyễn-tấn-Tài	Bentre
15.	Nguyễn-văn-Đại	Saigon	39.	Sử-hữu-Thăng	Rachgia
16.	La-văn-Đê	Biênhoa	40.	Bùi-văn-Thành	Giadinh
17.	Ngô-văn-Đô	Vinhlong	41.	Đinh-văn-The	Giadinh
18.	Châu-văn-Đức	Mytho	42.	La-Thủ	Rachgia
19.	Lê-văn-Đức	Baclièu	43.	Bùi-thành-Thường	Cantho
20.	Nguyễn-văn-Giáp	Bentre	44.	Nguyễn-văn-Tính	Tânan
21.	Nguyễn-văn-Hai	Bentre	45.	Nguyễn-văn-Triều	Cholon
22.	Trần-văn-Hải	Cholon	46.	Phạm-văn-Trừ	Gocông
23.	Hồ-văn-Hay	Rachgia	47.	Nguyễn-văn-Vàng	Giadinh
24.	Phạm-ngọc-Hiệp	Sadec			

NGÀY TỰU TRƯỜNG: *1er Août 1930* nhằm ngày mồng 7 tháng sáu nhuần Annam.

Học trò trong phải có mặt tại trường chiều 31 Juillet.

Feuilleton nº 18 — *Dư 31 Juillet 1930*

KIM-THỜI DỊ SỬ

Thập bát niên tiền

KIM-LIỄU HÀM OAN

« Nay nó đã khôn lớn rồi, tuổi đã hai-mươi rồi, học thì đậu tú-tài rồi, nếu nghe theo lời công-nương, cho nó vô khám-đường mà thăm mẹ nó là.... — xin lỗi công-nương, nó là con-nít mới lớn lên, thấy sao hay vậy, có biết oan-ưng gì — thăm mẹ nó là người sát-phu, giết cha nó, mắc án chung-thân cấm cố, thì công-nương tưởng nó sẽ nghĩ sao đây? Chớ chi nó là một đứa con-gái, dốt nát, không đo cao-thấp, chẳng biết nhục-vinh, thì không nói chi; ngặt có học; học tới bực tú-tài, cái khiếu thông minh mẫn-đạt của nó đã làm cho nó ra tự cao tự đại; cái phẩm giá giàu sang của cha-mẹ nó, đã làm cho nó tự phụ, tự kiêu rồi; nếu nó biết, nó không phải con của tôi, mà là con của..... Công-nương, con của Hoàn phò-mã bị giết, thì tôi luốn e nó hổ thầm thẹn trộm, bỏ xứ mà đi, hoặc mượn dây tự ái đi chăng. Chừng đó, mới ăn-năn sao kịp, ơ..... Công-nương? »

Công-chúa Kim-Liễu nghe dứt, đứng trơ mắt ngó phò mã Đinh-Nguyên mà thở ra, rồi mới ngẵn-ngừ mà đáp rằng: « Anh phân giải nầy giờ tôi nghe cũng là phải, song với ai kia, chớ như với con Kim-Ngọc, anh nói nó có học tới bực tú-tài, thì không nên nghĩ vậy. Nó có học chừng nào, nó phải biết hiếu-thảo chừng nấy. Nó phải biết thập-ngoạt hoài thai, tam-niên nhũ bộ ra làm sao chớ. Nó dầu trở nên cao-sang tới bực nào, nó cũng phải nhìn mẹ nó là con ăn-mày, ăn-xin nơi chợ, chẳng lựa, mẹ nó là một bà công-chúa thọ hàm oan. Nếu quả nó hổ thẹn mà nhìn, hay là biết, mẹ nó mắc án sát-phu, chung thân cấm-cố, chẳng kể oan-ưng, nó bỏ xứ mà đi, hoặc mượn dây oan-nghiệt, thì thôi, con như vậy, nhắm cũng chẳng tiếc mà gì; nó muốn đi đâu thì nó đi chết cách gì thì nó chết cho rồi. tiếc làm gì mà phải e phải sợ. Anh về cứ việc biểu nó vô đây thăm tôi. »

Đinh-Nguyên. — « Nói như công-nương vậy thì ra vụng tính lắm. Công nương nhè con-nít đôi-mươi mà luận theo chí người lớn sao đặng. Lại thêm con-nít đời nầy, công-nương dư biết chớ! Công-nương nghĩ coi, ai công đâu nuôi con tới bây lớn đó, rồi bỏ đi đâu thì đi, chết đâu thì chết? Tôi sợ e, tới chừng đó, công-nương nhớ con, ngồi mà ngậm thở người than, rằng:

« Nuôi con những ngở về sau,
« Trao-tơ lựa mối, gieo cầu đáng nơi » mà chớ!

« Thoản lại, con Kim Ngọc, theo lời tôi đã nói, nó thì đỗ tú-tài rồi, tuổi vừa hai-mươi rồi, lại có nơi đi nói rồi, ăn hỏi rồi, chừng tối hai-mươi bẩm mốt tháng giêng, chồng nó nạp thể vu qui; công-nương cũng nên nghĩ thân phận nó là gái mà trọng giùm mối tương lai của nó lắm chớ. Cớ sao công-nương lại cạn lòng, biết nghĩ có một đều thương-nhớ con mà quên lo thân-phận gái? Và lại, chồng nó không phải hư-hèn gì; một vì Trạng-sư tại tòa phúc-án Hà-nội, thì đã đáng nơi cho nó cử-án tề-mi, nâng-khăn sửa-trấp; xứng lứa cho nó sánh-phụng so loan, trao thân gởi-phận rồi. Công-nương vì có một câu mẫu-tử chi tình. buộc con như vậy, nó dầu có lòng hiếu đễ, chẳng thẹn mà nhìn công-nương là mẹ đi nữa, biết chồng nó có lấy đó làm nhục mà bỏi đi chăng? Hoặc không hồi đi nữa, tới chẳng tới, lui không lui, nó đề lần-khân vậy cho ra sâm sở, rồi công-nương mới liệu sao? Có phải, vì một phút nhớ con không kịp nghĩ, mà công-nương làm rối cho vở lở duyên con, đó chăng? Âý vậy, tôi xin công-nương bảy nghe lời tôi mà dằn lòng thương nhớ đi. Năm dài chịu còn đặng, tháng vẫn chịu không đặng sao? Mười-tám-năm nay lại mấy con thăm mẹ, nay công-nương lại buộc Kim-Ngọc phải vào thăm công-nương cho công nương thấy mặt? »

Nghe giải phân hữu lý, công-chúa Kim-Liễu không thể cải qua, nên đứng ngó Đinh-Nguyên mà chắc lưỡi thở ra, đổ giọt thu-ba đôi mắt chan-hòa, xốn-xang tợ đao phân phế phủ.

Giây phút, bà mới nói: « Biết vậy mà, khi chưa nói tới nó thì thôi, không sao; chớ hễ nói tới nó rồi, tôi biết con tôi còn sống, lại đã lớn-khôn, mà mẹ không biết mặt con ra làm sao lòng nào chịu đặng! Anh ôi, anh nỡ nào đề cho mẫu-tử sâm-thương!...

(Còn nữa).

Hãy dùng phân tro hiệu « CON-CÁ » thì huê lợi tăng bội phần

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG DƯỢC PHÒNG

Tiệm cái Rue Đại-Tân № 145 Canton. — Chỗ trữ bán Rue de Canton № 47 Cholon
Tiệm nhánh Rue de Peuirc № 96 Pnom-Penh

NHỊ-THIÊN HUYẾT-TRUNG-BỬU

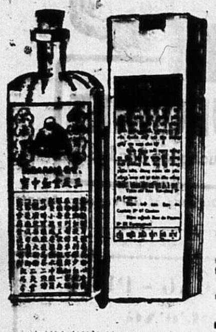

Thứ thuốc này đã có thầy thuốc thí nghiệm rồi, bảo không có sự độc địa chi trong thuốc cả.

Trăm nước thạnh suy cũng bởi tại nơi dân mạnh hay là yếu, do nơi khí huyết mà ra, cho nên phải hiểu rằng khí huyết làm cho cường trong nước và bền chặt gốc lại thêm lộ giống rất mạnh mẽ, vì nay đương lúc chiến tranh nên ta phải gắp mà lo xét cho bổ sức chớ nên chậm trễ phải lo vững bền khí huyết cho lắm; mới đây trong thế-giới đã mở mang, muôn việc cũng phải lấy sự chắc làm gốc. Vậy thì có thứ thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU là thiệt rất bổ huyết gần con tâm và thêm sức mạnh trong thân thể. Công vì bởi tìm kiếm hết sức mới động thuốc này.

Người lớn yếu đó một như giấy thì biết cái phần huyết đó hư rồi vậy uống luôn thuốc HUYẾT-TRUNG BỬU bảy bữa thì da thịt trở nên đỏ, sắc mặt tốt tươi. khi chưa uống thuốc này thì lấy kim chích trên đầu ngón tay ra máu ít nhiều trên miếng giấy xem cho rõ sắc máu thế nào rồi đến khi uống thuốc đặng 7 ngày cũng làm như trước chích máu trên giấy thấy sắc máu trở nên đỏ tươi còn dùng được lâu thì mập hơn khi chưa uống thuốc. còn khi mình chưa uống hãy đi cân thử cho biết đến khi dùng thuốc đặng 7 ngày thì cân nặng thêm nữa cân, còn khi chưa uống hãy cầm vật chi nặng trên một tay giơ lên thử coi sức mạnh dường nào. đến khi uống thuốc này đặng 7 ngày lại làm y như vậy cầm thử vật ấy giơ lên như không biết nặng. vậy thì phải biết thuốc HUYẾT TRUNG BỬU này làm cho mình mạnh mẽ là bao nhiêu.

Còn như người máu huyết không đặng đầy đủ ít muốn nói chuyện nếu uống thuốc này phần khí đầy đủ có hỏi hoặc nói đặng 3, 4 giờ không nhàm mà rất vui vẻ vậy thì phải biết thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU rất hay và quí báu là dường nào.

Còn người huyết hư bước đi xa không được nửa dậm đường thì mệt, uống thuốc này rồi chừng một tháng rồi chạy đến một dậm đường không biết mệt.

Còn thêm một chứng rất hay như ham dâm dục thái quá thì tạn thận đó kém suy thì thân nguơn lạnh, uống thuốc HUYẾT TRUNG-BỬU sáu bảy bữa thì thêm tinh thần ấm hơi kinh khí bởi nhờ máu mà ra bổ phát huyết kém thì tạn thận phải kém nên uống thuốc bổ huyết ấy là uống bổ tạn thận vậy thì thấy những chứng bịnh nói trên đó đều phải biết sức hay dường nào.

Lại còn thí nghiệm người vú ít sữa không tốt uống thuốc này sáu bảy ngày thì người vú có sữa hơn 3 phần khi trước và tốt, còn người đờn bà đường giáp tháng khi bầm, khi đợt, khi trồi khi sục, làm đau bụng hoặc nó nhiều làm băng không dứt, uống luôn một tháng thì huyết xấu trở nên đỏ tươi và đúng ngày không đau bụng còn uống luôn mỗi tháng chẳng hề trồi sục nhưng đều nói đó đều làm chứng rõ thuốc HUYẾT TRUNG BỬU thêm phần huyết rất hay là dường nào.

Thường khi con nít nó mất sữa thì ngôi tiên thiên đã kém thì sanh nhiều bịnh khó, hoặc đến năm tuổi nó chưa biết đi đứng rõ biết bịnh là tại khí huyết chưa đủ hoặc bịnh cam tích cũng bởi đó mà ra, như con nít từ ba tuổi đến năm tuổi nó đã ăn rồi phải cho uống thuốc HUYẾT-TRUNG-BỬU 1 muỗng cà phe mỗi ngày 3 lần pha với nước ấm thì trở nên mạnh mẽ xương cứng và chẳng hề có bịnh chi khác như khi còn nhỏ máu đều đỏ đến giá nó không hay đau đến.

Một người đờn-bà đường không kinh đúng, hoặc khi trồi khi sục hay làm đau bụng, uống thuốc này dường kinh trở nên tốt lại và đậu thai, còn những người đờn-bà có thai, uống thường tới khi sanh đẻ mau mắng và có sức mạnh, lại ngày sau đứa con ấy cũng ít bịnh vì đã có bổ dưỡng khí huyết trước thì cái sữa của người đờn-bà trở nên tốt cho con nít bú tự nhiên nó phải mạnh mẽ, còn người đờn bà huyết khí hư thì sanh rầu buồn lo lắng nằm ngồi không yên, tại can hỏa hừng lên, làm đau bụng và nhức mỏi cả mình mà uống đặng thuốc HUYẾT-TRUNG BỬU thì huyết tốt lại, cang hỏa chẳng hừng lên, khỏe khoắn trong mình và các chứng bịnh đã nói trên đó đều đặng tiêu hết.

Còn người tuổi trẻ ngôi tiên thiên và ngôi hậu thiên suy kém ham việc dâm dục khí huyết non kém, sanh ra da mặt vàng hay xây xẩm tối tăm đau lưng lồng đầu gối tay chơn yếu đuối phải tốc tạn của và tạn thận suy kém và lồng cái óc làm rã rời tai lùng bùng thì phải uống thuốc này được một tháng thì mặt mày trở nên tươi tốt và lần lần nó có sức mạnh và các chứng bịnh đã nói trên đó đều đặng tiêu hết.

Một người học hành kia phải bị lo lắng quá độ thì tâm huyết nhỏ mọn kém sắc mặt như giấy trắng, như đặng dùng thuốc này thì tâm huyết trở nên mạnh mẽ và khí huyết đầy đủ lại và nở nang lành vóc, con người rất nên xin đẹp.

Một người già cả khí huyết suy kém tinh thần yếu đuối hãy dùng thuốc này thì tự nhiên tóc xanh và rất đen lại, có sức mạnh đa trị hết căng. thường ngày thêm sức già trở nên trẻ.

CÁCH DÙNG: Người lớn mỗi ngày uống 3 lần trước khi ăn cơm nửa giờ, hoặc ăn rồi mỗi lần 1 muỗng ăn xúp, vậy khuấy nước ấm mà uống.

Giá mỗi ve nhỏ . . . . 1$20 ; Giá mỗi ve lớn . . . . 2$00

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG y-sĩ VI-TẾ-SANH, kinh cáo.

ĐẠI-PHÁP CỘNG-HÒA DÂN-QUỐC
TỰ-DO — BÌNH-ĐẲNG — ĐỒNG-BÀO

ĐÔNG-PHÁP

NAM-KỲ THỐNG-ĐỐC

TỈNH BARIA

YẾT-THỊ. — Đơn xin thuận mãi đất nhà-nước.

Tên họ, nghề nghiệp và chỗ ở người xin	Chỗ tọa lạc sở đất	Số miếng đất	Số tờ họa đồ	Số sào mẫu	Góc rữ
M. Louis Astay, Surveillant au Jardin Botanique et Zoologique de Saigon	Làng Phước-hải	»	»	5 sào	

VIỆC TRANH CÃNG VÀ KÊU NÀI

Chiếu theo thể lệ điều 11 và 13 nghị định ngày 13 Juin 1929, ai có tranh cãng đều chi thì nội trong kỳ hai tháng, kể từ ngày dán yết thị này, phải làm đơn nạp cho quan Tham-biện chủ tỉnh Baria.

Baria, le 4 Juillet 1930.
L'Administrateur Chef de Province,
Signé: ILLISIBLE.

Saigon, le 1929.
P. Le Gouverneur et par délégation spéciale
Le Chef du Service
des affaires Administratives et Economiques
Signé: ILLISIBLE.

Cáo bạch

Lời ngỏ cùng liệt vị trúng số Tombola

Những vị nào có số trúng, xin cầm giấy số của mình đem lại nhà buôn hiệu **Chấn-Thụy** *số 108 ở đường Mac-Mahon mà trình, rồi sẽ đến hãng* **Bergougnan** *ở tại góc đường Espagne và Mac-Mahon, phía sau góc khám-lớn, mà lãnh món đồ của mình trúng.*

Nếu quá kỳ một tháng, kể từ ngày 20 Juillet 1930 là ngày xổ số, mà không ai đến lãnh, thì những món đồ ấy sẽ nhập về của Hội.

Nam-kỳ cứu-tế nạn-dân hội cẩn cáo.

NHÀ BÁN ĐỒ PHỤ TÙNG XE HƠI
COMPTOIR CHOLONNAIS
Đường Tổng-đốc-Phương, số 86. Cholon

Khai trương ngày 27 Oct. 1928

Bán đủ các đồ phụ tùng cho xe-hơi. Vỏ ruột hiệu: MICHELIN
DẦU SÁNG DẦU NHỚT có hiệu
Chủ-nhơn là người Annam, chắc sẽ làm được vừa lòng các quí ngài về việc giá cả và sự tiếp rước.

Mong nhờ Công-bào chiếu cố cho Bổn-hiệu xin hết lòng cảm tạ.

LỜI RAO

Nhà dệt « P. LÊ-PHÁT-VĨNH » ở tại Cầu-kho đường mé sông. — (SAIGON)

Tại nhà này có bán sỉ và bán lẻ các thứ hàng lụa, kể ra sau đây:

Satin (tố Tây), trắng và đủ màu; gởi nhuộm bên Pháp-quốc, nên màu rất tươi, dầu có giặt nhiều lần, cũng không phai không trổ 4$00 một thước tây.

Lục-soạn láng-châu. trắng. từ 3$00 tới 3$20 một thước tây.

Lụa-quyến trắng, canh chỉ thiệt mịnh; từ 2$00 tới 2$80 một thước tây.

Lãnh thượng hạng, thiệt trắng, dệt ròng bằng tơ Thượng-hải, bề khổ rộng 0m80. — Giá 5$20 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền, không trổ không đổ lông), khổ Bắc-thảo 6$00 một quần.

Lãnh đen (hạ láng đen huyền không trổ không đổ lông) khổ trung 4$60 một quần.

Các món hàng kể trên đây đều dệt bằng tơ lụa, và có nhiều thứ, dệt toàn bằng tơ Thượng hải, nên tốt hơn hàng khác nhiều lắm. Tôi lại gia tâm, dệt rất kỹ cang, đồng có hàng tốt mà bán cho đồng-bang ta dùng mà giá lại rẻ hơn hàng khác nữa. Vậy cũng nên gọi là 1 tiện nghĩa nhi hậu lợi.

Vì muốn trì danh trong lục châu nên bổn hiệu kính lời cho chư quí khách hay: nếu ai muốn mua bất cầu là nhiều ít, xin viết thơ cho hãng tôi, thì hãng tôi sẽ gởi hàng lại cho, theo cách giao ngân lãnh hàng hóa (contre-remboursement).

Xin hãy mua thử một lần, thì sẽ biết hàng tốt xấu thế nào, thì mới chắc tin lời rao này không phải là lời chuốt ngót.

Nhà dệt LÊ-PHÁT VĨNH
Cầu-kho — SAIGON.
Kính cáo.

Bịnh nói dối của người mình

Cách ngôn Tây có câu: « loài người nói dối, loài vật không nói dối », xem thế thì biết rằng: nói dối là bịnh chung cho cả loài người, chớ không riêng gì nước ta. Tuy nhiên ta cũng nên phân biệt ra từng hạng người nói dối và xét xem nguyên nhân cùng sự hại đó nó phát sanh ra thế nào.

Cái hại của bịnh nói dối phần nhiều là do ở cái lòng dục vọng của người ta mà sanh ra, cái lòng dục vọng càng hăng hái bao nhiêu thì cái hại lại càng to bấy nhiêu:

Cậu học-trò không thuộc bài, nói dối thầy giáo rằng thuốc là do lòng ham chơi và muốn khỏi phải phạt; chú lái buôn nói dối khách mua hàng là do lòng muốn được nhiều lời; ông quan nói dối dân là do lòng muốn cho địa vị mình được vững vàng, bổng lộc được hậu. Cái hại của cậu học-trò sau này là phải chịu dốt; cái hại của chú lái buôn là làm mất cả lòng tín nhiệm của bạn hàng; cái hại của ông quan sau này là làm mất cái lòng tin cẩn của dân chúng đối với Chánh-phủ.

Cái hại nói dối tùy theo hoàn cảnh cùng vị trí của từng người mà sai dẳng khác nhau mà kỳ thật không ngoài ba cớ:

I°. — Vì ham hiển danh mà nói dối: — Anh hiếu danh muốn cho người ta trọng mình, cho danh tiếng mình lừng lẫy hơn người, tất phải đặt ra những chuyện ly-kỳ, những việc khó khăn, nói cho người ta nghe để khoe rằng mình là người học rộng tài cao.

II. — Vì lòng tham lợi mà nói dối. — Anh trược phú muốn cho mau giàu, lo hết chước này mưu mưu nọ để cho người ta tin mình mà để bóc lột.

III. — Vì tập quán mà nói dối. — Hạng thứ ba này thật là lạ, khác hẳn với hai hạng trên, bình tâm mà suy nghĩ ai cũng phải lấy làm kỳ, ta thường thấy nhiều người không vì danh hám lợi mà cũng nói dối, nói dối một cách rất vô vị, như người mới độ 40 tuổi mà dám nói rằng mình đã 50 tuổi; sức ăn như người thường mà nói rằng mình ăn rất nhiều.

Những cớ kể trên đó, nếu không có tánh tò mò mà dò xét lại cho kỹ, chắc ai cũng phải lầm.

Cứ lấy con mắt thường mà xem, thì ai cũng cho hạng người thứ ba này là không đáng quan tâm; song xét kỹ ra chánh bịnh nói dối thứ ba này mới thật là căn nguyên nhân cho hai bịnh nói trên. Cái hại của bịnh tập quán này là do sự lầm lạc của giáo dục gia-đình, mà nguyên ủy của sự lầm lạc đó, phần nhiều là tại người mẹ. Ta thường thấy những đứa trẻ độ sáu, bảy tuổi, quẩn quanh bên mình mẹ, hễ có người hỏi đến cha, thì dầu cha có ở nhà, người mẹ cũng xúi con nói dối cha đi vắng, hoặc trong nhà có đồ dùng thừa mà có người hỏi mượn thì cũng như thiết xúi con nói dối là không còn, như thế lần lần nuôi cho nó thành như một tánh tự nhiên. Đã vậy, người mẹ thấy con hay nói dối lại thì thao với chồng mà khen con là « dóm », (hóm) hay có lúc đem chuyện con ra khoe với bạn tỏ ra sắc mặt vui mừng là con mình « khôn ».

Ấy cái bịnh căn của bịnh nói dối ở xã-hội ta là thế. Chúng ta muốn cho dân tộc ta trở nên một dân tộc có giá trị, ta nên trừ bỏ hết cái tánh đê hèn ấy đi. Mà muốn trừ bỏ cho hết, thì cần như sự giáo-dục ở gia-đình và giáo-dục ở học-hiệu.

Người làm cha mẹ trẻ con, phải tự mình cử chỉ cho đúng đắn, ăn nói cho cẩn thận, bọn với nó việc gì phải cho đúng, bọn sai nọ việc gì phải cho như định, lại khi giao thiệp với người ngoài phải thành thật để cho trẻ con theo, rồi lại dò xét những tánh xấu của nó mà trừ ngay đi.

Ở học hiệu, ông thầy phải giữ gìn cho đúng qui tắc nhà trường, lại tự mình trau dồi đức tánh mình cho ra một nhà mô phạm. Khi dạy thì chú trọng những bài về khoa học thật nghiệm, cấm chỉ những thuyết mê hoặc và những tiểu-thuyết hoang đường. Trẻ con sau này ra người giáo-dục, công các ngài không phải là nhỏ đâu.

Có người Tây phê bình đức tánh người mình có câu: « Người Annam chỉ biết ăn hà và nói dối ». Người nước ta cũng nên lấy câu ấy làm gương sửa mình.

T. N.

Indochine Films & Cinémas

DÉPARTEMENT RADIO

APPAREILS RÉCEPTEURS
à 3 et 4 LAMPES
type colonial Indochine
MARQUE S. F. E. R

LAMPES des marques
RADIOTECHNIQUE
RECO VALVE
PHILIPS
METAL

ACCUS DININ

Piles sèches EVEREADY & WONDER
Piles FERRY & WILIER
Hau's parleurs RADIOLAVOX & PHILIPS

Atelier d'entretien et
de réparations dirigé par
un technicien spécialiste

Magasin d'Exposition et d'audition
106, BOULEVARD CHARNER
Saigon

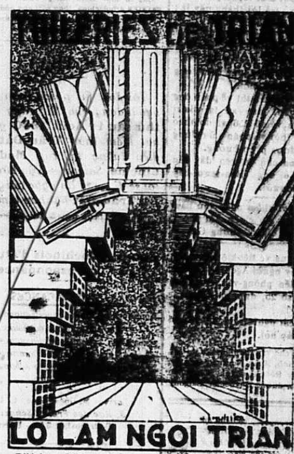

Téléphone 9.52 Boîte postale 108

Ngói làm bằng máy
dùng 15 và 22 miếng mỗi thước vuông
Gạch, gạch làm La-phông
Ngói phong nóc nhà
Ống thông nước dùng về sở cao-su

Hai và Ba, rảnh dương đi chơi chợt thấy ông cả Quan ngồi trong xe hơi mui kiến mới tinh màu vàng chạy ngang qua.

Hai liền hỏi Ba: « Mày có biết ông Cả sao từ hồi ông giàu có lớn, ông dùng rồng đồ màu vàng, mà mới mua xe hơi cũng lựa màu vàng?

— Ba trả lời: « Ủa, mầy không rõ sao, ông Cả làm ruộng nhờ có bỏ **Phân tro tây hiệu Con-Cá** *nên ruộng ông một ngày một tốt lúa gặt nhiều mà nặng cân nên bán khá quá, làm giàu mau: mà ông là người đại nhơn quân tử nhờ Phân tro màu vàng mà làm giàu thì cứ mua sắm đồ màu vàng đặng chỉ cho họ rõ ông không quên.*

— À phải, hèn chi ai cũng kính trọng ông, chớ như kẻ khác thì thấy màu lạ hay khoe khoang dùng theo rồi.

PENSIONNAT
Huỳnh-khương-Ninh
61, Rue Dariès Saigon-Dakao

Ngày tựu trường 31 Juillet 1930
Bổn trường sẽ không lãnh nữa:

a/ Những trò đã theo bọn làm grève ngày 30 Mai 1930.

b/ Những trò về trước ngày bãi trường 28 Juin 1930.

c/ Những trò tựu sau ngày 31 Juillet 1930.

Nhơn vì ít chỗ ở trong, nên trường không nhận học trò mới học lớp 2e, 3e, và 4e Année.

d/ Bổn-trường sẽ mở riêng một lớp 1re Année cho các trò nữ (Fille) đã học lớp nhứt rồi, hoặc có bằng-cấp Sơ-học, hoặc chưa có. Nhưng mà các trò nữ phải ở ngoài vô học (externes) không thâu học-trò ở trong (internes) đặng.

Nay kính,
HUỲNH-KHƯƠNG-NINH.

Feuilleton số 199

HIỆP NGHĨA TIỂU-THUYẾT

俠義小說

Tiểu ngư nghĩa

小 漁 義

HỒI THỨ TÁM MƯƠI LĂM

Thăm công vào miễu phùng hung hiểm,
Xảo kế gạt người thoát nạn ngục.

(Tiếp theo)

Bạch-Phước nói : « Bữa đầu hết, khi mới đến đây, thì vào tại tiệm Thuận-hưng nầy mà nghỉ, chỗ nầy gọi là Ngư-lân-trấn ; sáng ra bữa sau, vừa mới thức dậy thì muốn lên đường. ngặt vì bữa ấy trời không được tốt, nên phải nán ở lại đây ; chủ tôi lấy làm buồn bực, nên mới tính rảo bước nhàn du mà chơi cho tiêu khiển. Nhưng mà, lúc ra đi thì không kêu bọn tôi đi theo, cứ việc ra đi một mình ; ai ngờ là từ bữa ấy đến nay, sao không thấy về bọn tôi đi kiếm tìm cùng hết cũng chẳng thấy tăm dạng gì ; thiệt là khổ quá. »

Từ-Lương lại hỏi : « Vậy chớ chủ ngươi có bà-con quen lớn gì với ai ở đây hay không ? và có công-việc gì ở tại xứ nầy hay không ? ? »

Bọn gia nhân nói : « Không có quen lớn với ai hết, mà cũng chẳng có việc gì ở xứ nầy. »

Ngại-Hổ liền nói với mấy anh em rằng : « Nếu vậy thì anh em ta phải phân nhau đi kiếm mới được. »

Khi uống trà xong rồi bèn phân nhau ra đi.

. Nguyên Ngại-Hổ là một con sâu men, khi anh em phân nhau đi rồi thì bợm ta một mình vùng bắt thèm rượu, bèn tính đi tìm vào quán rượu, đề chầy ít cốc mà điểm tâm đã rồi sẽ hay. Chẳng dè bợm ta vào quán vừa mới ngồi xuống, bỗng nhiên lại có một bợm say, chơn hồ hai hàng, cà-xí cà-tế bước vào trong quán mà nói lộ việc của Bạch-vân-Sanh ra.

HỒI THỨ TÁM MƯƠI SÁU

Ngư-lân-trấn, đứa ở bày tin dữ ;
Tam-nghĩa-cư, thằng say báo điềm lành.

Khi Ngại-Hổ bước vào quán rượu hiệu là Tam-nghĩa-cư, vừa mới ngồi xuống, kêu đem cho mình vài hồ rượu ngon đề uống điểm tâm chơi, thấy trong quán cũng có khách đến ăn uống bộn bàn. Ngại-Hổ có việc trong mình, nên có ý lóng nghe thử coi có ai nói việc gì cọ kẹ tới việc của Bạch-vân-Sanh chăng ? Thình lình đâu lại có một người hơi rượu sật sừ sật sưởi ở ngoài bước vào, chơn cẳn lấm khăn, xiêu bên nầy ngã bên kia, đầu chẳng bịt khăn, áo quần lam lụ ; bước vào trong quán, nhướng mắt ngó lên, ngó khắp hết 4 phía rồi nói một mình rằng : « Mấy anh đã có rượu uống hết, thôi, đề tôi ngồi chỗ nầy, mua vài hồ rượu uống chơi. » Vừa nói vừa ngồi xuống nơi một cái bàn, hai tay chống chỏi trên bàn kêu tên tửu-bảo mà nói rằng : « Hãy đem cho tao vài hồ rượu uống chơi mậy. »

Tửu-bảo nói : « Thôi đi cha, để cho người ta làm ăn, đừng có tới mà phá đám người ta hoài đi vậy ? »

Người say nói : « Ai làm gì mà mầy gọi là phá đám ? Tao uống rượu thì tao trả tiền, chớ tao có uống không đâu mà mầy nói tao phá đám ! Khéo nói bậy không ? »

Tửu-bảo nói : « Cha nói cố đó, đặng cha uống cho say mèm, rồi cha cù nhây như hôm trước vậy chớ gì. »

Người say nói : « Hôm trước sao ? Hôm trước ai giựt của mầy hay sao ? »

Tửu-bảo nói : « Hôm trước cha nói cha có tiền, cha bảo đong rượu cho cha uống cố, chừng hỏi tiền cha thì cha nói đề mai, mà rồi hơn trót tháng nay, cha là trả đồng nào hay chưa, mà đòi uống nữa ? »

Bợm say nói : « À, hôm nay đây chẳng những là tao sẵn có tiền mà thôi, mà rồi đêm nay tao lại còn có bạc là khác nữa đa mầy à ! Mầy hãy đem rượu cho tao uống mau mau, rồi bảo Tài-phú tính hết thảy thử coi là bao nhiêu, tối nay tao sẽ trả hết cho mầy một lần.

Tửu-bảo nói : « Không được đâu, cha, nếu cha muốn nói gì thì cha đi nói với Tài-phú lấy, chớ tôi không bán cho cha nữa, cha đừng có nói với tôi mất công. »

Bợm say nói : « Nè, tao nói cho mầy biết, vì công việc của họ làm ở trong miễu, tao đã rõ hết, họ bảo tao khiêng với họ rồi họ cho bạc, nếu tối đêm nay mà họ không cho, thì tao đi thưa với quan ; mầy tưởng dễ lắm sao mầy ? »

Tửu-bảo nói : « Cha đừng có nói chuyện tầm rồn mà, hễ tiền trao thì cháo múc, cha có tiền thì trao ra đây, tôi đong rượu cho cha uống liền, bằng không có tiền thì đi chỗ khác mà chơi, đề cho người ta làm ăn với ; bây giờ phải chơi tiền mặt vậy mới được. »

(Mai tiếp).

Gió lâm hầu kệ. Bè lặng nắng chang chang:

NGƯ ÔNG KỂ BÀI HẠT

Đường ấy thì BIẾT BAO CẢNH LỊCH TRẢI QUA

« KODAK »

« KODAK »

PHARMACIE PRINCIPALE

SAIGON

Giá như

trong cuộc thương-mãi, lâu nay có bán món đồ mới chi rất tiện và rẻ hơn món đồ ta quen dùng, ta thấy và biết rõ như vậy, không lẽ ta không mua món đồ mới đó mà dùng thế cho món xưa hay sao ?

Như đây, có trên bốn năm nay, tôi có một cách dạy chữ Pháp (gởi bài đến nhà) cho người lở hội, rất tiện, rất lẹ, rất tắc như mũi tên đâm ngay vô giữa bia ; mỗi năm, hơn 400 người nhờ cách dạy nầy. Không lẽ chư-vị nào muốn học, khi xem quảng-cáo nầy, đành lòng bỏ qua dịp nầy hay sao ?

Nếu muốn học cho tiện bề hơn cách gởi bài đến nhà, thì nên mua sách **TÔI HỌC CHỮ PHÁP** (kỳ in lần thứ nhì), quyển nhứt giá 0$70, quyển nhì 2$00, mỗi quyển thêm 0$16 tiền cước.

Tôi có dạy học đêm tại Saigon; hãy hỏi thăm.

P. Roussel, boite postale 48, Cholon.

Đại dược phòng L. SOLIRENE, Saigon.
Tân-thị Huê-pháp-Việt dược phòng Saigon.
Pháp-Á dược phòng G. CHANTE, Cholon.

Lời bố-cáo cho những nhà muốn dự cuộc đấu-xảo thuộc-địa tại Paris năm 1931 được biết

Những vị nào hay những hội nào muốn dự cuộc đấu-xảo thuộc-địa vạn quốc tại Paris năm 1931 tới đây, thì xin cứ do nơi Phái-viên Nam-kỳ về cuộc đấu xảo ấy (*Délégué local de la Cochinchine à l'Exposition*) là M. Eutrope, Thanh-tra Chánh-trị, ở số 6, đường Colombert Saigon ngài sẽ bày-biểu các đều cần-ích cho. Các đơn từ xin dự cùng giấy-má cần dùng, thì phải gởi ngay cho Phái viên ấy trước ngày 30 Septembre 1930. Nếu để quá ngày ấy thì định quyết không thâu nhận nữa.

TỪ XƯỞNG CHẾ TẠO CỦA CHÚNG TÔI THẲNG ĐẾN CÁC NHÀ CÁC QUÍ KHÁCH

CÓ BÁN ĐỦ

Các đồ dùng về ĐIỆN-KHÍ như: Đèn-điện, Giây-điện lớn nhỏ đủ các kiểu, máy khóa điện vân-vân....

Các đồ dùng về đèn hoặc lò-suởi ÁNH SÁNG TRẮNG BẠCH như: Đèn Lồng ấp, Đèn thắp bằng rây mạng-nhện (quen gọi là đèn măng-sông)

Các đồ bằng PHA-LÊ như: Bóng đèn hình tròn, Thông phong vân-vân...

Ở đây có bán đủ mọi đồ dùng về điện

GIÁ RẤT HẠ

Viết thư để như sau này: L'APPAREILLAGE CULMEN ETABLISSEMENTS LOUIS COMPAIN & Cie 69, RUE SAUSSURE, PARIS (17e)

Nên biết thú vui chơi

Cho hay đời là khổ, mà khách ở đời là ngay. Kia trải bao nắng dãi mưa dầu, sương tuyết những dài mài hao thân-thể. Sang giàu thì mệt về trí-não, khó nghèo thì lại vất vả tấm thân. Mới biết chốn phong-trần thật lắm nỗi chua cay, từ tứ-thứ chí ư tứ-dân vẫn cùng chung một cảnh.

Thế mà lạ thay ! Người đời chẳng ai là không lòng muốn sống ; biết sống đời là sống khổ mà tuổi xuân kia cứ muốn mãi còn xuân. Ấy tại vì đâu ? Ngoài chữ danh liền càng chữ lợi, mến phong trần cũng vị thú vui chơi. Dẫu biết cảnh sanh khổ sống sầu, cuộc vui cũng giả được ít nhiều mùi tê-tái lượt. Nhưng cuộc vui chơi có nhiều thú : có thú nhả mà có thú thô, có thú lại không lợi về sự tiền tài, mà được lợi về phần trí thức ; cũng có thú hại hư về phần của cải, mà lại còn trụy-lạc đến não-cân. Vậy thì nghề chơi cũng lắm công phu, người ưa vui thì phải biết lựa thú vui cho lắm. Chơi sao cho ra người phong-nhã, chơi sao cho đáng mặt khách thừa-lương.

Kia là cảnh XUÂN-TRƯỜNG đổi ra XUÂN-HIỆP ngày nay, thật là chính một chốn vui chơi phải điệu. Có mạch nước trong reo vận dắt, có cỏ cây nhành lá sum-sê ; có quán nem lại còn có quán bán cơm tây, rượu đã thếp mặc tình ăn với uống. Trời chiều gió đẩy đưa xem man-mác, cảnh-sắc trông thật vẻ phong quang ; có bốn mùa xuân-hạ-thu-đông, đều cũng vẫn một màu như tiết xuân minh mị mãi. Nên mới có cái tiếng kêu « XUÂN-TRƯỜNG » là chốn ấy, gẫm kỹ ra thật nào khác cảnh trường xuân.

Vậy hỡi ai là khách thừa-lương, nên biết chốn ấy là nơi vui cực-kỳ phong nhã thật. Muốn tắm mát thì có suối nước trong gần đó, hay muốn ăn muốn uống thì cũng có sẵn đây. Nhân dạ nên tìm đến chốn nầy ! . . .

PHONG-LƯU

MỘT VIỆC MỚI BÀY RẤT NGỘ

Một cái xe máy cho không

*Mỗi người nào kể từ ngày nay mua một cái xe máy hiệu « **ALCYON** » hay là hiệu **C. A. F.** tại hãng CAFFORT, ở đường Catinat số 125 sẽ được hãng cho lại một cái giấy số được dự vào cuộc xổ số mỗi 3 tháng một kỳ và người nào có phước đặng trúng sẽ lãnh thêm 1 cái xe máy nữa.*

HỘI NẶC DANH CAFFORT.
125 đường Catinat — SAIGON.

IMPRIMERIE DU LỤC-TỈNH TÂN VĂN
Directeur-Propriétaire : NGUYỄN-VĂN-THIỆT.
13, Rue Lucien Mossard. — SAIGON

Tirage, 2542 exemplaires le 31 Juillet 1930

TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES
Le Gérant : LÂM-VĂN-NGỌ

Từ năm 1925 hàng **PHÁP-QUỐC ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG** ở *đường d'Ormay số 84-90* chưa được dịp để làm quen cùng qui độc-giả của báo « *Lục-Tỉnh Tân-Văn* »,

Nay chủ nhơn là ông BARBEROUSSE, nhứt hạng bào-chế tế-sư, cựu y-sanh lại Dưỡng-đường tại Paris, có lời kính-chào qui độc-giả của *Lục-Tỉnh Tân-Văn* và kính cáo cùng qui-vị đặng hay: nếu qui-vị có cần dùng gì xin đời gót lại nhà thuốc của ông hay viết thơ cho ông thì ông xin sẵn lòng thừa tiếp vui vẻ và trả lời rành rẽ cho qui-vị được vừa lòng luôn luôn.

Xin qui-vị để ý cho.

Saigon, le 1er Juillet 1930.

Công văn

Vì lời nghị quan Thống-Đốc, Nam-kỳ ngày 7 Juin 1930,

Định hãy 3 tờ giao bao phố chuẩn tại bột nghị tư ngày 21 Décembre 1926 về sự MM. Duvignand, Lestrenan, et Villard, cựu chiến-sĩ, thuận mãi 3 số đất nhà-nước bổ sau đây:

ĐẤT BIÊNHOÀ

TÊN HỌ NGƯỜI KHẨN	SỐ HIỆU số đất	SỐ MẪU sào cho khẩn	LÀNG	TỔNG
Duvignand	26	52.00.00	Thái-thiên	Thanh-tuy-hạ
Lestrenan	40	50.00.00	Cẩm-đường	An-vũng
Villard	45	50.00.00	id.	id.

ĐÔNG-PHÁP NGÂN-HÀNG

ĐẶC QUYỀN IN GIẤY BẠC — LẬP RA TỪ NĂM 1875

Hội nộp danh vốn được..... 75.000.000 quan
Vốn hiệu thêm..... 60.000.000 —
Số tiền đồng tiền và dự trữ..... 101.000.000 —

Chánh-chủ:

M. René Thion de la Chaume

Hàng chánh tại PARIS (VIIIe)

đường Bd Haussmann số 96

Những hàng ngành và Đại-biểu:

TRUNG-KHUẾ	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI QUỐC
CANTON	SAIGON	BANGKOK
PORT-BAYARD	BATTAMBANG	DJIBOUTI
HANKÉOU	CANTHO	NOUMÉA
HONG-KONG	HAIPHONG	PAPEETE
MONGTZE	HANOI	POINDICHÉRY
PÉKIN	THÁP BÀ	SINGAPORE
SHANGHAI	HUẾ	
TIENSIN	NAM-ĐỊNH	
TUNNANFOU	PHNOMPENH	
	QUINHON	
	TOURANE	
	VINH	

THƯƠNG TÍN MỖI NƠI

Đông-Pháp ngân hàng được đặc-quyền in và phát ra thông dụng bạc giấy nội cõi Đông Pháp và các thuộc địa Pháp ở bên Á châu, tại nước Cochinchine và xứ Cambodge.

Dây thép danh tắc;
INDOCHINE

VIN TONIQUE & BI-NUTRITIF

Du Docteur RIF

VỊ-SANH TỬU của *Lương-y* RIF chế ra

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt dùng là trên hiện tình thần, bất kỳ là bao nhiêu huết đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm mà thấy ngày chiều đã thôn mòn, hễ uống rượu nầy vô, thì đi đặng cứ lân thành đồng, mặt mày tươi tốt sai như trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Cũng như nữ liệt nhược, đón ba mươi mươi, có người bạch, có chứng, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lắm lắm, da mặt đỏ rang, tinh thần trên hiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây đường Mariné số 190-192, Cholon.

Dépôt Pharmacie France-Chinoise 190-192, Rue des Marins, Cholon.

THUỐC NHỨC ĐẦU

ASPIRINE

DES

USINES DU RHONE

CHỮA KHỎI:

NHỨC ĐẦU
BỆNH CẢM
BỆNH GHÍP
CÁC CHỨNG ĐẦU NHỨC

Thuốc nào tự nhận là công hiệu hơn [illegible] chớ tin

NHÃN HIỆU "USINES DU RHONE"

Chỉ riêng là được thuốc bào chế tinh sẵn và uống hiệu

1407

DẦU "CRESYL" THẬT

CRESYL-JEYES

ĐỂ TẨY THỨ BỊNH OẠN — LÀM HẾT HƠI ĐỘC ĐỊA — MÙI MÙI NAM

PHÒNG NGỪA BỊNH OẠN

THIỆT HỮU ÍCH

VƯỜNG CÓ CHI LINH NGHIỆM BẰNG

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh ở tại Quảng-đông Sinh-thành — Đường Đại-Tân
Tiệm ngành ở tại Nam-kỳ Cholon, đường Canton — Môn bài 67,
và ở tại Namvang (PNOMPENH) — Đường Praire số 96

Nhị-Thiên-Đường Bổ Phế Thánh Dược Thủy

Thuốc bổ phế thánh dược thủy rất nên ứng nghiệm như thần, danh tiếng lẫy lừng trong người đều biết, các chứng ho đờm đến ít hết, không sai, tánh thuốc chẳng hàng chẳng táo đã cầu khỏi nhiều người, thật là một thứ thuốc hay thường hạng độc nhất vô nhị.

Chủ trị những bịnh như sau nầy: Thương phong (cảm gió) sanh ra ho hen, đàm nhiều nhỏi sũng, lại huyết ho lao, ho lên, con nít bị phong hàng, hơi thở nóng nầy, phổi sanh lao thất, tắc tiếng, tối tức, sốc hông, hoặc lớn tuổi bịnh ho, cả thảy các chứng bịnh đó đều đến thuốc nầy thì đặng an nhiên tỏ sự mạnh mẽ như thường, ăn ngon ngủ ngon rõ ràng là một thứ thuốc hay lạ thường, chẳng có thuốc nào bì kịp.

Chư tôn trưởng cô lòng hạ cố mua dùng, xin hãy khảo tâm nhìn kỹ nhãn hiệu ông Phật mập của bổn đường có cầu chứng mới khỏi kẻo lầm thứ giả uống vào thêm hại. Bởi lẽ vậy có kẻ vì tham tiền ché thuốc bậy bạ, ngoài làm hộp ve, toa, nhãn đồng hiệu của bổn đường đem đi bán khắp tỉnh khắp lòng mà gạt thiên hạ.

Cách dùng: Trước khi dùng thuốc phải lắc cái ve cho thuốc trộn đều, mỗi ngày uống bốn lần, người lớn mỗi lần 1 muỗn soupe 3 giờ đồng hồ uống 1 lần, như bịnh giảm thì thuốc cũng phải giảm, con nít từ 1 tới 2 tuổi cho uống 10 giọt từ 2 tuổi đến 6 tuổi uống 15 giọt, từ 6 tuổi đến 11 tuổi 20 giọt từ 11 tuổi đến 16 tuổi uống nửa muỗn café. như chứng bịnh chưa dứt thì cứ uống hoài đến hết bịnh thì thôi, đừng có một bữa uống rồi một bữa nghỉ hóa ra trễ nãy sự kiến hiệu của thuốc.

Mỗi ve lớn giá là. . . . . 0$80
Mỗi ve nhỏ giá là. 0 40